



Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. XXXVIII. Per se nulla est obligatio consecrandi hostiam grandiolem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

corrumpantur, & postea in Sacrarium proiciantur. Quod si species non appareant, comburatur vomitus, & cineres in Sacrarium mittantur.

quem pro-
curare
quandocum-
quæ sit licitum.

ut si hostia
fuisse venie-
no infecta.
D. Thom.

Et si quæritur, an liceat Sacerdoti huiusmodi vomitum procurare? Pervia est responsio affirmativa, quando Sacerdos cognosceret species à se sumptas, veneno vel simili tæbe esse infectas; aliàs non. Posterior pars non indiget probatione. Ratio prioris, quia sicuti non obligatur Sacerdos cum tanto dispendio ad illas sumendas, ita nec cum eodem periculo ad retinendas, ne, ut appositè dixit Doctor Angelicus 3. part. q. 83. art. 6. ad 3. *Calix vitæ vertatur in mortem.* Idem dic propter paritatem rationis, si venenum fuerit immistum in ablutione, vel quocumque cibo, quem quis post Communionem sumperit.

Superest duplex quæstio; Prima, an si desit hostia grandior, possit Sacerdos consecrare parvam formulam, eamque elevare? Secunda, an possit assumere parvam formulam, & grandiores reservare, ad illam v. g. exponendam in Oratione quadraginta horarum, si foris aliam grandiores ad hunc finem habere non possit? Responsio erit

CONCLUSIO XXXVIII.

Per se nulla est obligatio consecrandi hostiam grandiores.

786.
Probatio
Conclus.

Vbi enim Rubricæ determinant quantitatem hostiæ? Nonne in una Ecclesia majores consecrantur, quàm in alia? Planè. Cur ergo non liceat Sacerdoti in defectu grandioris hostiæ, quâ communiter uti solet, consecrare parvam formulam, qualis consuevit distribui laicis communicantibus, ne eo die privetur Sacrificio? Non video quid obstat, nisi foris offensio hominum imperitorum, qui facillè de veritate rei instrui poterunt.

Consuetudo quidem est, quòd Sacerdos majorem hostiam pro se consecrat, quàm pro aliis volentibus communicare, sed unde constat illam consuetudinem esse obligantem? Sanè in utraque hostia, majori & minori, Sacrificium æquè perficitur, & debita illi præstatur reverentia. Ex quo ergo capite esset illicitum?

787.
Faciã con-
secratione
majoris &
minoris;
hæc posset
sumi.

Dato ergo casu, quòd Sacerdos præter hostiam grandiores in eodem Sacrificio parvas formulas consecrasset, poterit sine ullo peccato assumere parvam & grandiores reservare, utraque enim æqualiter spectat ad illud Sacrificium; adeoque in utraque Sacrificium istud æquè perficitur.

Etenim quòd hostia grandior vocetur principalis; aliæ autem accessoriæ ad illam, pendet ab intentione Sacerdotis, quâ grandiores solet consecrare tamquam à se sumendam, quam etiam ideò solam elevat, frangit &c.

juxta præscriptum Rubricarum, quæ tantum sunt accidentalialia, & fieri æqualiter possent cum formula minori, quin fieri deberent in casu proposito.

Petes, quid ergo si facta non essent? Respondeo, adhuc substantialiter Sacrificium perficeretur; v. g. si immediatè ante sumptionem major hostia per miraculum disparet, vel ab animali, aut vento auferatur, si adsit parva hostia in eadem Missa consecrata, Sacerdos non potest aliam majorem consecrare; quia sumendo parvam perficit Sacrificium, eo modo quo Christus instituit, & voluit illud perfici.

Dixi signanter, *In eadem Missa consecrata;* quia Sacerdos debet communicare de suo Sacrificio, juxta illud Concilii Toletani XII. cap. 5. & ponitur de Consecratione dist. 2. *Can. Relatum 11. Quale erit illud Sacrificium, cui nec ipse sacrificans particeps esse cognoscitur?*

Hinc aliqui Parochi, dum renovant Eucharistiam, si consumant hostiam ab alio præconsecratam, eam verò, quam ipsi consecrant, reponunt in Sacrario, ritè nequaquam faciunt; quidquid sine fundamento in contrarium allegerant Henriquez l. 9. c. 9. n. 2. & Fagundes lib. 3. de primo præcepto Ecclesiæ cap. 4. n. 26. & cap. 5. n. 20. Vide quæ de hac re diximus lect. 1. conclus. 3.

Dices: at jam participat de suo Sacrificio; dum participat de eodem Christo, quæ est hostia eadem in omnibus; nam propterea si occurrat mori celebrantem factâ consecrationem, potest, immo debet alter Sacerdos Missam abolvere, & præconsecratam ab alio hostiam sumere. Die item Paraceve alius Sacerdos potest consumere hostiam, ab alio, die præcedenti consecratam.

Propter hæc argumenta Tamburinus supra n. 19. admittit illam praxim Pastorum non esse contra omnimodam Sacrificii integritatem, esse tamen contra morem & ordinatorem Ecclesiæ, volentis juxta ipsius Sacrificii requisita, ut Sacerdos participet de Sacramento à se confecto.

Sed contra; quæ sunt ista requisita Sacrificii, si ad integritatem sufficit sumptio Sacramenti præconsecrati? Ipsa, inquis, natura Sacrificii, cujus est offerre simul, & consumere oblatum. Ita Tamburinus n. 25.

Sed amabo, natura Sacrificii aliquid importat præter partes essentielles & integrales? Si ergo Sacrificium est perfectum essentialiter & integraliter, tamen si solum sumatur hostia præconsecrata; quomodo natura ipsius requirit sumptionem hostiæ, in eadem Missa consecrata?

Præterea, si per sumptionem hostiæ præconsecratae perficitur Sacrificium, pono casum quòd hostia jam consecrata omnino disparet, nec alia possit inveniri, tunc non solum melius erit,

Sect. 5. De solemn. Missa Sacrificii cerem. Concl. 38. 627

erit, ut Tamburinus existimat n. 24. sumere hostiam præconsecratam, sed etiam obligatorium; quoniam tenetur Sacerdos Sacrificium suum perficere quantum commodè potest.

791. Existimo ergo, nullatenus perfici Sacrificium à me oblatum per sumptionem hostiæ in alia Missa consecratæ. Fateor omnes Sacerdotes esse ministros representantes unum Christum Dominum Sacerdotem principalem, & omnes hostias consecratas continere unum, & eundem Christum, & propterea, si ita velimus loqui, omnes hostias consecratas aliquam dicere habitudinem, & habere relationem ad hunc Sacerdotem, atque ad hoc Sacrificium; sed nego illam tam remotam habitudinem sufficere, ut sumptio eujuslibet hostiæ possit esse complementum ex Christi institutione necessarium eujuslibet Sacrificii.

Ad argumenta autem superius allata; ad secundum quidem patet responsio, in die Parasceves non offerri propriè Sacrificium, nequè illam sumptionem propriè loquendo esse perfectionem sive complementum Sacrificii diei præcedentis, utpote quod fuit tunc essentialiter & integraliter completum.

Ad primum dico, Sacrificium illud perfici à Sacerdote, qui succedit in locum defuncti, non per sumptionem hostiæ consecratæ in aliâ Missa, sed in eadem, ut clarum est.

792. Si instas; quæ Sacerdotis succedentis in locum defuncti, eadem est ratio hostiæ præconsecratæ; substitutæ in locum hostiæ, quæ disparuit.

Disparitas inter Sacerdotem succedentem & hostiam præconsecratam, Respondet disparitatem esse, quòd Sacerdos sit causa Sacrificii tantum extrinseca, sive efficiens; hostia verò sive consecratio, & sumptio hostiæ, partes intrinsecæ, essentielles, seu integrales. Jam autem idem effectus potest successivè causari aut perfici à diversis numero causis efficientibus; at verò quæcumque variatio partium essentialium, aut integralium repugnat identitati numericæ totius.

Cum ergo hostia præconsecrata ad minus numero distinguatur ab hostia jam consecratæ; & per consequens sumptio hostiæ præconsecratæ, à sumptione hostiæ jam consecratæ, non potest sumptio hostiæ præconsecratæ integraliter perficere hoc numero Sacrificium, quod consistit essentialiter in consecratione hujus determinatæ hostiæ, sed magis erit perfectio illius Sacrificii, in quo ista hostia fuit præconsecrata.

793. Ex dictis facilè erit satisfacere huic dubitationi. Quidam in sua Missa ob prædictum defectum grandioris hostiæ, consecravit parvam particulam, timens autem populi offensionem in consueta elevatione Sacramenti, elevavit hostiam grandioiorem præconsecratam, quaeritur an ritè id fecerit?

Respondetur, inquit Marchantius in Resol. Pastor. ad Candel. de Sacramentis Tract. 4.

cap. 5. q. 3. in fine, cum in Missa debeat exhiberi populo adoranda hostia in illo Sacrificio consecrata, & oblata, talem cautelam non esse approbandam; melius tamen meo judicio fecisset, si & majori isti hostiæ alteram parvam consecratam per illud Sacrificium simul adjunxisset, quod facilè fieri poterat exhibendo utramque adorandam; sic enim satisfaceret ceremoniæ huic sacra, quæ hostia Sacrificii hujus populo ad adorandum exhibenda præcipitur. Hæc Marchantius

Quæ non placent, & merito, Tamburino supra cap. 8. §. 8. n. 22. ubi enim id præcipitur? Supponunt quidem Rubricæ, & etiam præscribunt elevationem hostiæ illius, quam Sacerdos tunc consecravit, sed quid inde? Rubrica directiva est, de eo quod communiter fit sine obligatione saltem gravi; jam autem intercedente causâ, qualis in hoc casu factis rationabilis apparet, ne cogatur Sacerdos populum instruere, qui fortassis de offensione minoris hostiæ offensus fuisset, vel quid simile, non video cur talis Rubrica directiva omitti sine culpa non possit.

Quòd si possit, jam superfluum erit posterius illud remedium, conjungendi scilicet parvam cum hostia grandiore: ut omittam & illud ipsum esse contra Rubricam directivam, quæ præscribitur elevatio unius hostiæ, quam Sacerdos pro seipso consecravit, Tit. Ritus servandus &c cap. 8. n. 5 ibi: *Quibus (verbis consecrationis) prolati, Celebrans tenens hostiam inter pollices & indices prædictos super altare, reliquis manuum digitis extensis, & simul unctis (& hostiis, si plures sint consecratæ, in loco, in quo à principio Missæ posita sunt super Corporali, vel in alio vase aut calice dimissis) genuflexus eam adorat. Tunc se erigens quantum commodè potest, elevat in altum hostiam &c.*

Hostiam, inquit Rubr. non hostias. Quo ergo jure tu elevas duas hostias? Ergo pares sumus; ergo saltem non erit unum altero consultius.

Dices; vidi aliquando Sacerdotem elevantem cum grandiori hostia, parvam hostiam, quam simul consecraverat pro aliquo communicando. Vidi & ego. Sed quid mirum, cum & aliæ multæ Rubricæ directivæ à multis Sacerdotibus non satis exactè observentur?

Illud certè, inquit Tamburinus num. 23. probandum nullo pacto est, quòd quidam Parochus, dum ci hostia grandior consecrata non suppetteret, ad eam exponendam in Oratione quadraginta horarum, imprudenter egit: parvam enim consecratam hostiam affixit grandiori hostiæ non consecratæ, & ita simul exposuit, ne scilicet parva formula in spherula appareret populo, qui Sacerdotem de negligentia præparandi majorem reprehendisset.

Hoc, inquam, non est probandum; quia esset periculum idololatriæ, quamvis materialis (cum fideles adorent totum illud quod

794. rejicitur. Tamburinus.

Hostia parva non est eam magis simul elevanda. Rubr. Missæ.

Obiectis solvitur.

795. An possit exponi grandior hostia non consecrata cui affixa est parva hostia consecrata?

Negat Tambur. ob periculum idololatriæ.

Kkkk 3 expofi

& probat à simili.

expositum est per modum unius) quod nullo modo licet; ut in simili de Parocho ostendente particulam consecratam, & deinde ministrante peccatori occulto particulam non consecratam, alibi dictum est. Hucusque Tamburinus.

796. Auctor ostendit diffimilitudinem satis magnam.

Sed reverà illud simile multùm dissimile est; non enim porrigitur peccatori particula non consecrata simul cum consecrata, quod deberet fieri, ut argumentum concluderet; sed sola particula non consecrata instar consecrate, adeoque adorando illam solam particulam indubiè committit idololatriam materialem, in casu autem proposito cùm adfit hostia consecrata, adoratio verè ad illam terminatur. Et aliunde fideles non intendunt adorare, nisi illud, quod in illa hostia verè adorabile est.

Ponamus enim quòd majori hostiæ alioquin verè consecrate sit immixta aliqua substantia non consecrabilis, v. g. frustum ligni; nùm ideo illicitum erit illam exponere populo adorandam? Nequaquam, ut alibi docuimus de vino consecrato, cui aqua esset immixta; idque quia populus tantùm intendit adorare, quod verè in Calice adorabile est: ergo similiter solum intendit adorare quod in sphaerula verè adorabile est.

Et sinè cùm exponuntur venerationi species Sacramentales miraculose, quando dubitatur an sint omnino corruptæ, adeoque an Christus sub iis desierit esse, solet apponi alia hostia consecrata, idque sine scrupulo alicujus peccati, licet fortè multi ex populo inter unam & aliam hostiam nequeant discernere, & simpliciter adorent, quod in Hierotheca proponitur adorandum.

797. Quæ lingua & quæ voce Missa fit celebranda?

Sed nunquid hic finis Rubricarum seu Rituum & Ceremoniarum, quæ ex præscripto Ecclesiæ sunt in Missa? Minimè; necdum enim audivimus, quæ lingua Missa celebrari debeat, latinâ, an vulgari, quæve voce, elatâ, vel submissâ. Audiamus ergo quid Spiritus Sanctus loquatur per os Concilii Tridentini.

Etsi Missa magnam contineat populi fidelis eruditionem, non tamen expedire visum est. Patribus, ut vulgari passim lingua celebraretur. Quamobrem retento ubique cuiusq; Ecclesiæ antiquo, & à Sancta Romana Ecclesiâ, omnium Ecclesiarum Matre & Magistra probatu ritu &c. sess. 22. cap. 8. Et infra eadem sessione can. 9. Si quis dixerit Ecclesiæ Romane ritum, quo submissâ voce pars Canonis, & verba consecrationis proferuntur, damnandum esse, aut linguâ tantùm vulgari Missam celebrari debere &c. anathema sit. Quid illustrius desiderari poterat? Erit ergo

CONCLUSIO XXXIX.

Prudenter instituit Ecclesiâ, ut Missa non celebraretur vulgari passim lingua, & ut in Missa quædam altâ voce, quædam secredò dicerentur.

Non te moveat impudentiâ hostrorum Hæreticorum, qui & has, & cæteras omnes ceremonias Missæ valde improbant, irrident; & explodunt; canes enim mortui sunt, qui maledicunt Domino suo. Et quid mirum, si illi ceremonias damnent, qui & ipsam Missæ substantiam negant? Satis tibi sit auctoritas Unius Ecclesiæ Sanctæ, Catholicæ & Apostolicæ; quæ à Spiritu sancto edocet, omni terro temporè usâ fuit in divino Officio linguâ doctrinali; Latinâ apud Latinos, Græcâ apud Græcos; adeò ut hujus consuetudinis nullum possit initium designari, quod est signum Apostolicæ traditionis, juxta Regulam D. Augustini lib. 4. de Baptismo cap. 24. ibi: *Quod à apostolica universa tenet Ecclesiâ, nec Concilium institutum, sed semper retentum est, non nisi auctoritate Apostolica traditum veltissimè creditur.* Hoc autem quomodo faciendum sit, disputare insolentissime insane est, ait idem Sanctissimus Præsul Epistolâ 118.

Planè conveniens erat, quòd Sacrificium celebraretur non vulgari passim lingua; sed certâ aliquâ & determinatâ ac nobiliori, tum propter uniformitatem, tum propter reverentiam, præsertim cùm populus equidem non intelligeret, quantumvis aliquæ partes Missæ lingua vulgari exprimerentur.

Quòd autem Ecclesiâ Latinâ quasdam voces Hebraicas, vel Græcas in Missa, aut in Officiis Ecclesiasticis retinuerit, v. g. vocent Alleluia, Kyrie eleyson, & similes, quid refert? Id enim factum fuit, vel quia peculiarem emphasis habent, vel ad unitatem Ecclesiæ, ejusdemque fidei confessionem indicandam, vel etiam propter commendandam antiquitatem; vel denique quia interdum sunt tales voces, ut commodè transferri in aliam linguam non possint.

Audi Divum Augustinum lib. 2. de doctrina Christiana cap. 10. & 11. *Latina lingua homines (inquit S. Doctor) à nobis aliis ad scripturarum divinarum cognitionem habent opus, Hebræa scilicet & Græca, ut ad exemplaria præcelsa recurratur, si quam dubitationem attulerit Latinorum Interpretum infinita varietas, quamquam & Hebræa verba non interpretata sæpè inveniamus in libris, sicut Amen, Alleluia, & Racha, & Olanna, & si que sunt alia. Quorum partim propter sanctiorem auctoritatem, quamvis interpretari potuissent, servata est antiquitas, sicut est Amen, & Alleluia; partim verò in aliam linguam transferri*